

21. 9. 2020

experimentální prostor NoD
Dlouhá 33, Praha 1
19.30 h

let-it-flow

Jiří Lukeš (*1985)

„...sounds from the ice!“

Jakob Ullmann (*1958)

Pianissimo

Soňa Vetchá (*1992)

Studie Mlhy

Tomáš Pálka (*1978)

Svou violu jsem naladil co nejhloběji

Ondřej Štochl (*1975)

Tetralog

účinkuje **Konvergence & hosté**

Petr Nouzovský :: violoncello

Jiří Lukeš :: akordeon, EA stopa, live electronics

Anna Kostková :: housle

Ondřej Štochl :: viola

Konvergence děkuje svým podporovatelům:

koordinátor dramaturgie :: **Tomáš Pálka**

Jiří Lukeš studoval na Pražské konzervatoři skladbu a akordeon, na HAMU v Praze skladbu ve třídě Ivany Loudové. Několik let spolupracuje se skladateli při vzniku nových skladeb pro akordeon. V poslední době se zaměřuje na intermediální projekty. Jeho skladby zazněly na koncertech a festivalech v ČR, Evropě, Japonsku, Číně. V roce 2014 vysílala rozhlasová stanice Radio Beograd pořad věnovaný jeho akordeonové tvorbě. V loňském roce se podílel na realizaci kompletní nahrávky akordeonového díla Petra Fialy.

„...sounds from the ice!“ pro akordeon a elektroniku vznikla v roce 2018 a je věnována slovenskému akordeonistovi Peteru Katinovi. Vychází ze studiových nahrávek sampleru jeho akordeonu. Temnota a syrovost zvuku Katinova nástroje mne přivedla k myšlence propojit jej s vlastními nahrávkami zvuků tání ledu, které jsem pořídil v roce 2015 ve finském Turku. Oba dva zvukové světy se propojují v místy mrazivý celek připomínající stejně mrazivé příběhy hrdinů severských detektivních příběhů, jejichž atmosféru jsem latentně pociťoval při osamělých večerních procházkách potměným městem.

Jakob Ullmann je bezpochyby jedním z nejvýraznějších představitelů německé střední generace. Původem z bývalé NDR, z disidentské (a hojně pronásledované – jako osoba nežádoucí např. nesměl studovat) rodiny evangelického kněze. Jeho tvorba je známa od 90. let minulého století, čítá převážně rozměrné kompozice, nesoucí se ve velmi nízkých dynamických hladinách (takřka na hranici slyšitelnosti) a přesto překvapující neuvěřitelnou zvukově-barevnou fantazií i neotřelým uchopením drobných hudebních událostí. V jeho pojetí dostává každý sebetišší zvuk mnoho rozměrů, které by kdekoli jinde byly skryté. Zajímavé je, že svého Ullmann dosahuje „naživo“, ryze akustickou cestou užíváním převážně netradičních technik hry na nástroje. Dílo s užitím live electronic je v jeho tvorbě ojedinělé. V současnosti Jakob Ullmann působí jako skladatel a pedagog ve švýcarské Basileji.

Skladba **Pianissimo** vznikla v roce 1989/1990 v Berlíně a ve Freiburgu. V roce 1994 došlo k první snaze zrealizovat tuto cca. 25 minutovou skladbu. Nové uvedení je prvním pokusem vyřešit mnohostrannost a obtížnost provedení tohoto díla využitím digitální techniky.

Soňa Vetchá vystudovala klavír na Brněnské konzervatoři u Dagmar Pančochové a skladbu u Pavla Zemka-Nováka. Dále pokračovala v bakalářském a magisterském studiu v oboru skladba na HAMU v Praze ve třídě Ivana Kurze. Nyní studuje ve 2. ročníku doktorského studia u Slavomíra Hořinky a Zdeňka Otčenáška. Ve své dizertaci se zabývá vlivem sluchových iluzí na kompoziční proces. S vlastnostmi psychoakustických jevů a jejich dopadem na posluchačovo proměnlivé vnímání, pracuje v posledních letech ve většině svých kompozic. V současné době je členkou skladatelského spolku Konvergence, mezinárodního švédského sdružení FMT, Umělecké Besedy a Společnosti českých skladatelů.

Studie Mlhy je skladba pro housle a elektroakustickou stopu, zachycující pocity člověka obklopeného hustou mlhou, jejíž koncentrace se proměňuje v závislosti na momentálním psychickém rozpoložení. Hudební struktura a zvukový materiál stopy je od houslového partu témbrově odlišný. Přesto se ale obě pásma vzájemně ovlivňují a společně utvářejí vnitřní skryté dialogy. Celá plocha skladby postupně spěje k opakovanému rytmicko-melodickému patternu, který je sestaven z předcházejícího tónového materiálu. Za určitý čas by se měl průběh patternu oproti notovému zápisu v posluchačově mysli více a více zkruslovat. Momentální způsoby vnímání stále stejné repetitivní plochy jsou občasně korigovány např. střídáním odlišných hráčských technik.

Tomáš Pálka studoval kompozici na brněnské konzervatoři u Pavla Zemka-Nováka a na HAMU v Praze ve třídě Marka Kopelenta a Milana Slavického. Je spoluzakladatelem, členem a předsedou skladatelského spolku Konvergence. V současné době se věnuje kompoziční tvorbě jako hudebník na volné noze v Ruhpoldingu (Německo), kde zároveň působí jako terapeut.

Svou violu jsem naladil co nejlouběji je konceptuální skladba z roku 2009, která prošla drobnou revizí v roce 2017. Kompozice pro violu s elektroakustickou stopou vychází z názvu básně Karla Hlaváčka, předního českého symbolisty. Hudební proud báseň částečně parafrázuje v její emocionální rovině. Celkový koncept reaguje na volnost v uchopení exponovaného materiálu a vytváří prostor k interakci mezi hudebním materiálem a interpretem.

Ondřej Štochl studoval na konzervatoři v Praze hru na violu a skladbu. Ve studiích pokračoval na hudební fakultě AMU, obor skladba ve třídě Marka Kopelenta. Během studia se účastnil různých skladatelských kurzů. Jeho lektoři byli např. Zygmunt Krauze, Paul Méfano, Vinko Globokar, Osvaldas Balakauskas nebo Guy Reibel. Zároveň získával četné zkušenosti na poli interpretace soudobé hudby. Věnuje se především tvorbě komorních a orchestrálních skladeb, někdy s vokální či elektronickou složkou. V posledních letech se profiluje zejména rozsáhlejšími prostorovými kompozicemi.

Tetralog pro violoncello a live electronic z roku 2006 vychází ze zaujetí možnou paralelou mezi čtyřmi charakterovými typy a čtyřmi strunami. Právě violoncello v rámci svého rozsahu pokrývá všechny odstíny od flegmatického nejnižšího rejstříku až po silně cholerickou (hysterickou) nejvyšší polohu. Tetralog jsou tedy čtyři věty pro čtyři struny o čtyřech charakterových typech. Nelze však říci, že by každá věta byla jen o jednom typu osobnosti, spíše se všechny typy prolínají celou skladbou, i když v každé části je jeden z nich vůdčí (tak je tomu ostatně u mnoha z nás). Proto lze charakterizovat jednotlivé věty následovně:

1. sanquinik, který občas – až melancholicky – podléhá svým emocím
2. flegmatik, který dovede být nervózní a (cholericky) prchlivý
3. cholerik, jehož projev má i špetičku (sangvinické) racionality
4. melancholik, který – ovládán emocemi – hledá stabilitu flegmatika